

МЕТОДОЛОГІЯ ЯК ОСНОВА ДЛЯ ПРАВИЛЬНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Дубинський Олег Юрійович

доктор юридичних наук, професор,

заслужений працівник освіти України,

проректор з науково-педагогічної роботи, економічних,

юридичних та соціальних питань

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

Надскладні умови, які сьогодні переживає наша держава, вимагають від усіх сфер життєдіяльності максимальної віддачі задля якнайшвидшої справедливої перемоги та відбудови України. Наука, яка завжди була рушієм розвитку, нині має стати чи не найголовнішим чинником і засобом для забезпечення відновлення економіки держави, усіх її соціальних інститутів, а також інноваційного поступу суспільства. Задля цього, необхідно здійснити новаторські кроки аби створити належні умови для наукового пошуку, розвитку новітніх форм, методів та засобів, які б сприяли цьому процесу.

Варто зауважити, що нині прослідковується доволі значна зацікавленість молодих науковців у дослідженні важливих напрямів, які зумовлені подальшим просуванням інформаційного суспільства, виникненням нових відносин, котрі до цього часу були невідомими, або знаходились поза межами наукового пошуку, зокрема й у правовій сфері. Вочевидь, для отримання досліджень, які будуть характеризуватись належною якістю, фундаментальністю, чіткістю, високим ступенем отриманих результатів, достовірністю, необхідно, передусім, визначити той шлях, який у науці прийнято називати методологією.

Як зауважують О. В. Петришин та В. І. Борисов, у передмові до вибраних наукових праць «Проблеми методології науки кримінального права», що саме недосконалість та недоліки, які виникають при формуванні методологічного інструментарію неодмінно тягнуть за собою потенційно можливі та реальні помилки и неточності, що можуть виникнути і в дослідженні, і в тих результатах, які будуть сформовані та репрезентовані науковій спільноті [1, с. 5].

Варто погодитись з Д. В. Каменським, що методологія не може розглядатись як така, що існує відокремлено й ізолюється від інших наук. На думку вченого, методологія є тим інструментом, що

проходить крізь усю науку, як комплексне сукупне розуміння, і водночас, зупиняється на окремо взятій галузі. Відтак, можна з великою долею вірогідності розглядати методологію як основу для пізнання будь-якої сфери, що досліджується [2, с. 108].

Подібну тезу висловлюють В. Ю. Медвідь, Ю. І. Даньків та І.І. Коблянська, стверджуючи, що за нинішніх умов науково-технічний розвиток суспільства все частіше спонукає до підвищення вимог щодо творчого потенціалу фахівців, які мають знати і володіти новітніми методами методологування, а також тими методами наукового пошуку, які дозволятимуть застосовувати новітню наукову інформацію, що побутує у новітньому інформаційному потоці задля вирішення складних задач та прийняття організаційних та інших важливих рішень [3, с. 5].

Варто враховувати і той факт, що пізнавальний процес безперервно пов'язаний не лише з виникненням нових проблемних ситуацій, але й нових знань, а це, у свою чергу, вимагає їх постійного осмислення під таким кутом зору, який максимально розкриє ці знання і дозволить зосередитись на вирішенні проблем, що їх супроводжують.

На думку О. В. Галян, важливість постановки проблеми і її вирішення майже знаходиться на одній площині [4, с. 11]. Отож, зрозуміло, що на самому початку наукового пошуку варто визначитись з тим, який спосіб дослідження тієї чи іншої проблеми буде найоптимальнішим, а також, в якій площині, та з позиції яких уявлень і теорій необхідно її розглядати.

Важливо зазначити, що наукове дослідження містить певні характерні ознаки, які, на думку Г. О. Бірти та Ю. Г. Бургу, полягають у тому, що:

«– це обов'язково цілеспрямований процес, досягнення усвідомлено поставленої мети, чітко сформульованих завдань;

– це процес, спрямований на пошук нового, на творчість, на відкриття невідомого, на висунення оригінальних ідей, на нове освітлення розглянутих питань;

– воно характеризується систематичністю: тут упорядковані, приведені у систему і сам процес дослідження, і його результати;

– йому властива строга доказовість, послідовне обґрунтування зроблених узагальнень і висновків» [5, с. 18].

В контексті правових наукових досліджень доцільно звернути увагу на необхідність розширення порівняльно-правових досліджень, що сприятиме законодавчому процесу, з огляду на незмінний європейський вектор України, який має на меті входження до цивілізованого демократичного суспільства та запозичення кращих традицій і стандартів, вироблених європейською спільнотою та

випробуваних упродовж тривалого часу. Натомість, проведення таких порівняльно-правових досліджень дасть змогу визначити недоліки та переваги використання досвіду європейських держав у різних сферах життєдіяльності суспільства, довести обґрунтованість імплементації законодавства ЄС у правову систему нашої держави.

Отож, у підсумку, можемо констатувати, що сучасні наукові дослідження, які вимагають інноваційних науково обґрунтованих підходів, можуть бути збагачені застосуванням новітніх методологічних підходів до наукового пошуку та розвитку наукової творчості.

Література

1. Панов М. І. Проблеми методології науки кримінального права : вибр. наук. пр. [уклад.: Г. М. Анісімов, В. В. Гальцова ; передм. О. В. Петришина, В. І. Борисова]. Харків : Право, 2018. 472 с. : іл.

2. Каменський Д. В. Методологічні особливості порівняльних кримінально-правових досліджень: здобутки української та американської доктрин. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2020. № 44. С. 108-112.

3. Медвідь В. Ю, Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

4. Галян О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.– метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.

5. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.